

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Bernardus te BORNEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 10876

Instelling Vrije Basisschool - Sint-Bernardus

Directeur Wim PIQUEUR

Adres Sint-Amandsesteenweg 256 - 2880 BORNEM

Telefoon 03-889.13.18

E-mail directie@bernardusschool.be

Website bernardusschool.be

Bestuur van de instelling VZW Katholieke Scholen Groot-Bornem

Adres Driesstraat 10 - 2880 BORNEM

Scholengemeenschap Vrije Basisscholen Groot Bornem

Adres Jan Hammeneckerstraat 99 - 2880 BORNEM-Mariekerke

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 25-04-2017, 26-04-2017, 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 09-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde REYNIERS

Teamleden Willy DE HERDT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	16
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij	16
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	21
4.2 Onderwijsaanbod	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
6.1 Wat doet de school goed?	29
6.2 Wat kan de school verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'Sint Bernardus'. De school is gesitueerd aan de rand van de dorpskern van Bornem en paalt aan een eerder landelijk gebied. De leerlingen komen doorgaans uit de onmiddellijke omgeving of uit de ruimere regio. De leerlingenkenmerken zijn een weerspiegeling van de lokale bevolking. Er zijn eerder weinig leerlingen die scoren op de SES-kenmerken (Sociaal-Economische Status). De school vangt ook jaarlijks een aantal neveninstromers op die extra zorg behoeven.

Door de groei van het leerlingenaantal is de lokalennood ook hoog. De infrastructuur van de school breidt gefaseerd uit.

De jongste kleuters zitten in parallelle menggroepen, de anderen zitten parallel per leeftijd samen. In de lagere klassen zijn twee klassen van elke leeftijdsgroep. De directeur is al enkele jaren in functie.

Op basis van het vooronderzoek van 18 april 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en wetenschappen en techniek, mens en maatschappij de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociaal-emotionele begeleiding en het onderwijsaanbod en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en de leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen.

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voldoende na voor wiskundige initiatie, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij. Zij koppelen ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen aan hun onderwijsaanbod. Zij realiseren een gevarieerd, evenwichtig en geïntegreerd aanbod. Zij plannen doelen bij hun thema's en gaan de vorderingen na bij de kleuters. Ze bewaken de volledigheid van het gewenste aanbod.

Het thematisch aanbod sluit aan bij de leefwereld van de kleuters. De speelleerplekken dagen de kleuters uit om zelfstandig aan de slag te gaan en om te experimenteren en te exploreren. De kleuteronderwijzers voorzien in gevarieerde werk- en groepeeringsvormen om de competenties van de kleuters te verhogen. Zij zetten sterk in op zelfsturing, differentiatie en remediëring. Zij worden daarbij ondersteund door een zorgleerkracht. Wiskundige initiatie komt op een natuurlijke en speelse wijze aan bod in de dagelijkse klaspraktijk. Naast de ontwikkelingsmaterialen van de school maken de kleuteronderwijzers zelf educatief materiaal aan om het aanbod nog te verlevendigen. Er zijn nog kansen om het hoekenwerk doelmatiger aan te pakken om rekenhandelingen te oefenen en te verwoorden. De kleuters krijgen veel kansen om de wereld te verkennen. Ze hebben inbreng in de thema's, brengen materialen mee en mogen exploreren en experimenteren met de voorwerpen. Het klasthema is zichtbaar aanwezig en de uitnodigende opdrachten en materialen zetten aan tot ontdekken. De klassen gaan regelmatig naar buiten om de omgeving te verkennen en deskundigen komen vertellen over hun beroepen in de klas.

De onderwijzers van de lagere afdeling zorgen voor een geïntegreerd en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod voor wiskunde. Zij doen aanpassingen aan het onderwijsleerpakket in functie van de leerplandoelen en het doelpubliek. Het klokkezen verloopt moeizaam en de onderwijzers willen de didactische aanpak hiervan optimaliseren. De leerlingenresultaten wijzen op een groeiend aantal leerlingen met wiskunde problemen. Om te beantwoorden aan de heterogene beginsituatie en de ondersteuningsnoden van de leerlingen richt de school niveaugroepen in. Tot nu toe gebeurt dit alleen in het eerste leerjaar. De zorgleerkracht wordt daarbij ingezet en daarnaast ondersteunt zij vraaggestuurd leerlingen met verhoogde zorg. De onderwijzers volgen hun jaarplan en toetsen regelmatig de vorderingen van de leerlingen. Op basis daarvan gaan ze differentiëren en remediëren. De kwaliteit van de brede basiszorg en de verhoogde zorg heeft nog groeikansen bij vele teamleden. De school heeft nood aan coördinatie en leiderschap om leerproblemen in het wiskundeonderwijs doelgericht didactisch aan te pakken.

Voor wetenschappen en techniek, mens en maatschappij maakten de onderwijzers een schooleigen planning waardoor thema's en leerplandoelen op elkaar afgestemd zijn. Zij zorgen voor werkelijkheidsgericht onderwijs en organiseren waardevolle schoolprojecten in functie van mondiale vorming, meervoudige intelligentie, natuur- en milieuopvoeding en verkeers- en mobiliteitseducatie. Er is een sterke samenwerking met de ouders en externe organisaties. De leerkrachtvaardigheden om korte instructies te geven en actief leren te bevorderen, zijn verschillend in het team.

Voor het kwaliteitsonderzoek onderzocht de inspectie de procesvariabelen sociaal-emotionele begeleiding en onderwijsaanbod.

De school zet sterk in op de sociaal-emotionele begeleiding. Zij wil dat iedereen zich goed voelt op school. Het team volgt het welbevinden van de leerlingen op en neemt maatregelen bij individuele of groepsproblemen. De school organiseert talrijke projecten en vieringen waardoor zij het gemeenschapsgevoel aanwakkert. De teamleden organiseren geregeld groepswerken waardoor de leerlingen binnen de klas of klasdoorbrekend leren samenwerken.

Vanuit haar pedagogisch project legt de school accenten in haar onderwijsaanbod. Zij wil werken aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen en hen fundamentele waarden meegeven. Zij zet hiervoor talrijke acties op en werkt samen met verscheidene instanties.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het leiderschap voor de nodige structuur zorgt, prioriteiten vooropstelt en deze systematisch met het team uitwerkt. De school kan rekenen op een intern leiderschap dat duidelijke verwachtingen stelt, helder communiceert en een luisterend oor heeft. De participatieve en gedragen besluitvorming bevordert een gelijkgerichte aanpak. Teamleden mogen mee beleid voeren en initiatieven nemen. Een dynamisch team staat in voor de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs. De school organiseert regelmatig activiteiten om de ouders bij de school te betrekken. Het team toont een sterke ontwikkelingsdynamiek om verbeteracties doeltreffend aan te pakken.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school de systematische zorg voor de leer- en werkomgeving kwaliteitsvol opvolgt. Zij krijgt hiervoor een gunstig advies. Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte onderwijsreglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor alle erkenningsvoorwaarden. Zij waardeert de inspanningen van het schoolteam en wenst het alle succes toe om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

- Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en samenhangend. De kleuters doen wiskundige ervaringen op door te experimenteren en te exploreren in een veelal krachtige onderwijs- en leeromgeving die afgestemd is op de leefwereld en de interesses van de kleuters. Het gevarieerde materialenaanbod ondersteunt het wiskundeonderwijs.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied in voldoende mate na. De geïntegreerde manier van werken binnen thema's die nauw aansluiten bij de leef- en beleavingswereld van de kleuters zorgt voor een natuurlijke samenhang met de andere leergebieden. Het onderwijsaanbod is voor alle domeinen van het leergebied evenwichtig samengesteld en biedt voldoende variatie zodat de kleuters vanuit een explorerende en onderzoekende houding de wereld van natuur en techniek kunnen ontdekken.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied in voldoende mate na. De geïntegreerde manier van werken binnen thema's die nauw aansluiten bij de leef- en beleavingswereld van de kleuters zorgt voor een natuurlijke samenhang met de andere leergebieden. Het onderwijsaanbod is voor alle domeinen van het leergebied evenwichtig samengesteld en biedt voldoende variatie zodat de kleuters vanuit een explorerende en onderzoekende houding ervaringen kunnen opdoen met tijd en ruimte en zich erin leren oriënteren.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het schoolteam werkt reeds vele jaren met een koepeleigen referentiekader.
Onderwijsaanbod	De leerplanimplementatie is nog maar twee jaren geleden op gang gebracht. De kleuteronderwijzers baseren zich nu bij de planning van hun onderwijsaanbod zowel op een koepeleigen referentiekader als op de leerplannen van de koepel.
<i>Referentiekader</i>	In hun themapanning zetten zij enkele dominante doelen voorop uit het koepeleigen referentiekader en koppelen daar leerplandoelen aan. Deze doelen verwijzen niet naar activiteiten. Hiervoor zijn geen concrete lesdoelen geformuleerd zodat het niet duidelijk is wat de verwachtingen zijn. Dit bemoeilijkt ook een latere evaluatie op concreet niveau.
<i>Planning</i>	Na een brainstorm binnen het thema plaatsen de kleuteronderwijzers de activiteiten in de vier ervaringssituaties. De kleuteronderwijzers maakten fiches voor hoekenwerk en ontmoetingen. Daarin zijn per leeftijdsgroep doelen opgenomen van de leerplannen en het koepeleigen referentiekader.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Inhoudelijke en organisatorische afspraken zorgen voor een doorgaande lijn. Er is regelmatig overleg in het team om inhouden van vaste thema's af te bakenen en de paralleleraren overleggen wekelijks om thema's af te spreken en verder in te vullen. Het team maakte afspraken naar het digitaal opvolgen van de leerplandoelen. De leerplandoelen die aan bod komen tijdens hoekenwerk en ontmoetingen zijn hierbij niet opgenomen. Het onderwijsaanbod is breed en evenwichtig. De geïntegreerde werking binnen de thema's zorgt voor een horizontale samenhang tussen de leergebieden. Regelmatige reflectie op het aanbod, de groeiende leerplanimplementatie en de sterke klaspraktijk zijn troeven van de school om te voldoen aan de inspanningsverplichting.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	De kleuteronderwijzers geven aandacht aan gedifferentieerde werkvormen. Een aantal van hen noteert in de planning de differentiatievormen en de wijze waarop zij het onderwijsaanbod gaan evalueren. De meesten voorzien in opdrachten op maat van de kleuters en brengen gradaties aan in ontwikkelingsmaterialen. In alle klassen is een puzzellijn uitgewerkt waarbij elke kleuter op zijn niveau wordt uitgedaagd. De kleuters leren stappenplannen interpreteren, maar hierbij zijn groeikansen om kleuters die te laten verwoorden. De kleuteronderwijzers stimuleren de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters door een gestructureerd klasbeeld met ordelijke en goed ingerichte hoeken die uitnodigen tot exploreren en experimenteren. Symbolen ondersteunen de organisatie en helpen bij het opruimen. Vanaf de tweede kleuterklas leren kleuters bewust kiezen voor een activiteit en start ook het contractwerk waarbij zij leren om binnen een vastgestelde tijd een taak af te werken.

De onderwijsinspectie observeerde doelgerichte activiteiten waar kleuters konden ontdekken en experimenteren in betekenisvolle, interactieve en taalstimulerende spelsituaties. De uitdagende opdrachten met veel zelfgemaakte educatieve spelen en de hoekverrijkingen motiveren de kleuters om aan de slag te gaan. De kleuteronderwijzers dagen de kleuters uit om oplossingen te zoeken voor praktische problemen en activeren het denken bij vraagstelling. De aanpak van de kleuteronderwijzers getuigt van een grote inzet en engagement bij de organisatie van het klasgebeuren. Hun kindgerichte, positieve en stimulerende begeleidingsstijl draagt bij tot het welzijn, het welbevinden en de betrokkenheid van alle kinderen. Binnen aantrekkelijke en gevarieerde thema's zorgen zij voor een onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leef- en belevingswereld van de kleuters. Naarmate de kleuters ouder worden, krijgen ze meer inspraak bij de keuze en invulling van de thema's.

Wiskundige initiatie komt op een speelse en natuurlijke wijze aan bod. Tijdens klassikale activiteiten of in hoekenwerk gaan kleuters tellen, meten en de ruimte structureren in gevarieerde omstandigheden. De frequentie om aandacht te geven aan wiskundige initiatie in het hoekenwerk is leerkrachtafhankelijk. De aandacht voor begripsvorming verloopt veeleer intuïtief. Er zijn begrippenlijsten in omloop maar die zijn in onbruik geraakt en zijn ook niet richtinggevend om een doorgaande lijn in wiskundige begrippen te verwerven.

De kleuters krijgen vele kansen om de wereld te ontdekken. De kleuteronderwijzers en kleuters brengen materialen mee om kennis, vaardigheden en attitudes te verwerven. Het thema is zichtbaar aanwezig in het klasbeeld. De kalenders zijn op elkaar afgestemd en kennen een graduele opbouw, maar deze kan nog verder verfijnd worden om de cyclische tijd te visualiseren. Het dagelijks gebruik zorgt ervoor dat de kleuters inzicht verwerven in de tijd. Er zijn ook groeikansen om nog andere tijdsometers functioneel in te zetten.

De kleuteronderwijzers bevorderen de mobiliteits-, milieu- en gezondheidseducatie en geven de kleuters de nodige impulsen om op hun niveau te leren over maatschappelijke thema's en gepast te handelen. Ook mondiale vorming krijgt aandacht in de kleuterafdeling. Om een levensechte invulling te geven, benutten en verkennen zij de onmiddellijke en verdere schoolomgeving. Tijdens de uitstappen maken de kinderen kennis met heel wat aspecten van de natuur en ook in de klas krijgen kleuters de kans om de groei van planten te volgen. De school hecht veel belang aan goede gewoontevorming, gezonde voeding en afval sorteren. Levensechte voorwerpen en technische materialen confronteren de kleuters met allerlei wetmatigheden, technische aspecten en mogelijkheden. Alle kleuteronderwijzers bieden geregeld specifieke activiteiten aan die betrekking hebben op het domein techniek. Zij maakten diverse ontdekdozen die zij naast ontdekhoeken regelmatig inschakelen in de themawerking.

De kleuterafdeling organiseert diverse projecten op school- en afdelingsniveau. De parallelklassen werken geregeld klasdoorbrekend en maandelijks is er opendeur voor alle kleuters. Voor de oudste kleuters zijn er jaarlijks een aantal integratieactiviteiten met het eerste leerjaar om de overgang naar de lagere afdeling te versoepelen.

De school kan een beroep doen op heel wat bereidwillige ouders en vrijwilligers die de klas- en schoolwerking ondersteunen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen is een ruim assortiment aan ontwikkelings- en spelmaterialen aanwezig. Weegschalen waren niet terug te vinden in het klasbeeld. De ruime en gestructureerde klaslokalen zijn aangename leer- en leefomgevingen. De kleuters krijgen kansen om te werken met de computer vanaf de tweede kleuterklas.

De teamleden geven aan dat zij voldoende ontwikkelingsmaterialen hebben om de doelstellingen van wiskundige initiatie en wetenschappen en techniek, mens en maatschappij na te streven.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers maken geregeld overzichten van hun observaties. Die vormen de basis voor het invullen van het kindvolgsysteem. Hiervoor gebruikt de school een koepeligen werkinstrument. De leergebieden wiskundige initiatie, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij zijn hierin niet direct herkenbaar. De mate waarin de evaluatie afgestemd is op het doelenaanbod binnen de themawerking is verschillend in het team. De toewijzing van de kleurencode als inschatting van het ontwikkelingsniveau in het kindvolgsysteem is eerder intuïtief. De klastitularissen en de zorgleraar noteren relevante gegevens in het zorgdossier van de kleuters.

De kleuterafdeling neemt deel aan genormeerde toetsen. In de tweede kleuterklas wordt een rekentest afgenomen. De oudste kleuters nemen in het begin van het schooljaar deel aan een rekenbegrippentest en de meesten ook nog eens later in het jaar. De vorderingen worden hierbij geanalyseerd. Een CLB-medewerker (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) neemt een schoolrijpheidstest af van risicokleuters.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers zorgen voor een brede basiszorg voor alle kleuters. Zij gebruiken de observatiegegevens en genormeerde testen als basis voor ondersteuningsinitiatieven. De zorgleraar biedt extra klasexterne ondersteuning. Dit gebeurt vooral vraaggestuurd. De titularis en de zorgleraar trachten ook de sterkere kleuters voldoende uitdaging te geven. Naast de vele informele overlegmomenten zijn er jaarlijks overgangsgesprekken tussen de klastitularissen om de vorderingen van de kleuters te bespreken.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De teamnascholingen van de laatste jaren waren vooral gericht op leerplanimplementatie en aanmaken van hoeken- en ontmoetingsfiches in samenwerking met de pedagogische begeleiding. De teamleden volgen geregeld individuele nascholingen op basis van behoeften en interesse.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Het leerlingenwerk en de planningsdocumenten van de onderwijzers wijzen op een doelgerichte aanpak. Alle domeinen komen geïntegreerd aan bod. Het team evalueert dit aanbod doelgericht.

Curriculum	De lagere afdeling wil de eindtermen en de leerplandoelen voor wiskunde bereiken via een onderwijsleerpakket dat al vele jaren in gebruik is. De
Onderwijsaanbod	onderwijzers beschikken over een jaarplan dat grotendeels het
<i>Referentiekader</i>	onderwijsleerpakket volgt. Zij kunnen het aanbod jaarlijks afwerken, maar doen
<i>Planning</i>	aanpassingen om oefenstof uit te breiden of in te perken, brengen
<i>Evenwichtig en volledig</i>	verschuivingen aan van leerinhouden en voorzien soms in een alternatieve
<i>Samenhang</i>	didactische aanpak. De mate waarin de onderwijzers het aanbod van het
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijsleerpakket aanpassen, is zeer verschillend in het team. De
<i>Actief leren</i>	aanpassingen gelden doorgaans voor de hele klasgroep maar soms ook voor
	individuele leerlingen. Een beperkt aantal leerlingen volgt een volledig eigen
	leertraject binnen de klasgroep of sluit voor wiskunde aan bij een lagere
	klasgroep. Voor de dagelijkse voorbereiding gebruiken de onderwijzers de
	voorgestelde lesdoelen en leerplandoelen uit het pakket.
	Probleemoplossende vaardigheden komen beperkt aan bod in het
	onderwijsleerpakket en zijn vooral geïntegreerd in de andere domeinen. Het
	team heeft een leerlijn leren leren uitgewerkt waarin onder meer aandacht
	gaat naar strategieën leren gebruiken en de zelfstandigheid verhogen. Zo
	bepalen de leerlingen vanaf de derde graad na een klassikaal instructiemoment
	met welke oefeningen zij willen starten. Om wiskundige leerstrategieën aan te
	brengen, gebruiken de onderwijzers de methodieken van het
	onderwijsleerpakket. De verticale samenhang wordt ondersteund door de
	consecutieve opbouw in het onderwijsleerpakket. Door de diverse
	aanpassingen van de onderwijzers aan de inhouden en de methodieken is de
	samenhang niet altijd gegarandeerd. Zo zijn er in de praktijk weinig afspraken
	over de gehanteerde referentiematen. Een aantal onderwijzers reflecteert over
	de voorstelling van getallen op een getallenlijn, maar hierover is
	klasoverstijgend nog geen consensus. Er zijn geen afspraken op schoolniveau
	naar een doorgaande lijn in referentiematen voor metend rekenen. Wiskunde is
	doorgaans een geïsoleerd leergebied, soms is er een link met inhouden van
	wetenschappen en techniek, mens en maatschappij.

De onderwijzers zorgen voor een duidelijke lesstructuur en ondersteunende hulpmiddelen zoals rekenmaterialen, schema's en stappenplannen die nauw aansluiten bij de voorziene leerstof. De kwaliteit van de instructiemomenten is leerkrachtafhankelijk. Een groot aantal onderwijzers weet de instructies kort te houden en de leerlingen te betrekken. De leerlingen krijgen er veel kansen om de leerstof te verwerken op eigen tempo en niveau. Anderen zijn erg sturend, teveel aan het woord en gaan traag vooruit in het lesverloop, waardoor de belangstelling en aandacht afneemt bij de leerlingen.

Om te individualiseren gebruiken de teamleden de differentiatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket en andere leermiddelen. De sterke rekenaars worden uitgedaagd om hogere denkstrategieën toe te passen binnen wiskundige of andere opdrachten.

Voor metend rekenen, meer bepaald voor klokkezen zijn een aantal onderwijzers op zoek naar een meer geschikte aanpak. De wijze waarop dit in het onderwijsleerpakket wordt aangepakt, voldoet volgens hen niet. Individualiserende werkvormen zoals contract- en hoekenwerk wordt in wisselende mate toegepast en de differentiatie daarbij is leerkrachtafhankelijk. De onderwijzers maken toetsenwijzers aan vanaf het vierde leerjaar. Zij voorzien in een vaste structuur en deze ondersteunen de leerlingen als ze zich thuis voorbereiden op een toets.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	De school plant voldoende onderwijstijd voor wiskunde. In het eerste leerjaar zijn er voor getallen en bewerkingen klasdoorbrekend niveaugroepen gemaakt waarbij de zorgleerkracht de zwakkere rekengroep ondersteunt. Alle leerlingen blijven tijdens de hele basisschool samen in dezelfde klasgroep. Hierdoor zijn er in sommige leerjaren grote verschillen in en tussen de parallelklassen. Dit is onder andere merkbaar bij het prestatieniveau voor wiskunde. Ondanks deze beduidende verschillen blijven de parallelklassen gelijke tred houden voor de planning van het aanbod en het afwerken van het onderwijsleerpakket.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over de nodige didactische materialen voor wiskunde. De materialen voor wiskunde zijn gecentraliseerd of kunnen bij elkaar ontleend worden. De onderwijzers gebruiken de meeste materialen die het onderwijsleerpakket ter beschikking stelt voor klassikaal en individueel gebruik. Naast de aangekochte materialen maken de onderwijzers ook zelf didactische hulpmiddelen aan. Niet in alle lokalen zijn digitale en/of analoge klasklokken aanwezig. De onderwijzers maken frequent gebruik van het digitale bord tijdens de instructie, ook leerlingen kunnen er gebruik van maken. Tijdens de geobserveerde lessen maakten leerlingen weinig gebruik van ICT-middelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers baseren zich vooral op de toetsen van het onderwijsleerpakket om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen. Omwille van diverse redenen brengen de onderwijzers wijzigingen in de toetsen aan. Deze aanpassingen zijn leerkrachtafhankelijk. Soms reduceren de onderwijzers het aantal toetsitems of passen ze de moeilijkheidsgraad aan. Anderzijds breiden zij het toetsenaanbod uit door eigen tussentijdse testen in te lassen. Een aantal onderwijzers maakt hiervan kwalitatieve foutenanalyses in functie van remediëring. De leerlingen die specifieke maatregelen genieten tijdens de lessen, mogen die ook gebruiken tijdens de toetsen.

Het toetsenaanbod is vooral gericht op getallenkennis en bewerkingen. De domeinen meetkunde en meten en metend rekenen komen veel minder aan bod. Toepassingen worden afzonderlijk vrijwel nooit geëvalueerd. Het schoolteam heeft nog niet gereflecteerd over het evenwicht in het toetsenaanbod en over de gelijkgerichtheid in de aanpassing van de toetsen. Op schoolniveau is hierin geen formele coördinatie voorzien.

De school neemt ook genormeerde toetsen af voor wiskunde in het kader van het leerlingvolgsysteem. De onderwijzers gebruiken de foutenanalyses die het systeem genereert om leerlingen bij te werken. Er zijn minder maatregelen merkbaar op klas- en schoolniveau om de didactische aanpak te optimaliseren. De school gebruikt de beschikbare resultaten weinig om een outputbeleid op te zetten om scores te vergelijken en om op langere termijn tendensen na te gaan en bij te sturen. De school neemt met de leerlingen van de zesde klas deel aan de eindtoetsen van de koepel. De beschikbare evaluatiegegevens hiervan werden nog niet in teamverband besproken. Een diepgaande analyse van items die lager uitvallen, is nog niet gemaakt. Ook een vergelijking met vorige jaren was nog niet aan de orde. Het team geeft aan dat de resultaten van toetsen van het onderwijsleerpakket, leerlingvolgsysteem en eindtoets van de koepel soms uit elkaar lopen. De school reflecteert weinig over de uiteenlopende resultaten, alhoewel in sommige groepen duidelijk blijkt dat de basisvaardigheden voor wiskunde door een grote groep leerlingen niet verworven zijn. De resultaten van het TIMMS-onderzoek (Trends in International Mathematics and Science Study) van twee jaar geleden geven aan dat het gemiddeld prestatieniveau vergelijkbaar was met de referentiegroep.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig

In het eerste leerjaar rapporteren de onderwijzers maandelijks via een vorderingenlijst. Zij noteren de onderwerpen die aan bod kwamen voor wiskunde en geven daar een waardering bij.

In de hogere leerjaren geven ze punten. Het team legde een puntenverhouding vast voor de verschillende domeinen. De onderwijzers rapporteren tweemaandelijks met een puntentotaal van de toetsen voor de verschillende domeinen. Het team maakte de afspraak om niet langer een gemiddelde of mediaan te vermelden.

In het trimestriële leefrapport evalueren zowel de leerling als de leerkracht gedragingen en vaardigheden van leren leren.

De zorgleerkracht rapporteert over de vorderingen van de zorginterventies.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De teamleden werken momenteel aan een actieplan om de basiszorg en verhoogde zorg verder te optimaliseren. Zij willen werken volgens de principes van handelingsgericht werken. Het werken met SMART- doelen (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) heeft nog groeikansen. De zorg van de klas (en heel de school) is in kaart gebracht in de 'zorgspiegel'. De leerbegeleiding is in hoofdzaak in handen van de klasleerkrachten omdat het aantal toegekende SES-lestijden voor de school beperkt is. Om de beginsituatie te bepalen, houden teamleden overgangsgesprekken, raadplegen ze gegevens van vorige schooljaren en toetsen ze de leerlingen. Met de beginsituatieanalyse gaan ze aan de slag om te differentiëren en te remediëren. Voor leerlingen die uitvallen, beroepen een aantal teamleden zich vooral op herinstructie op klassikaal of groepsniveau. Er zijn op klas- en schoolniveau eerder weinig initiatieven om de didactische aanpak te heroriënteren. Voor sommige leerlingen voorzien ze sticordi-maatregelen (remediëren-differentiëren-compenseren-dispenseren). Leerlingen met verhoogde zorg krijgen tot in het vierde leerjaar klasexterne ondersteuning van de zorgleerkracht. In verhouding met de zorgnoden die blijken uit de genormeerde toetsen is deze externe hulp miniem. In de hogere leerjaren kampen een aantal leerlingen met onvoldoende basisvaardigheden waardoor de problemen aanhouden. Vaak worden deze leerlingen doorverwezen naar externe logopedische hulp.

Soms bieden de onderwijzers tijdens de middag individuele leerhulp aan. Voor een beperkt aantal leerlingen wordt een aparte didactische leergang opgezet om de basisdoelen van het vierde leerjaar te bereiken als voorbereiding voor de 1B-klas van het secundair onderwijs. De onderwijzers voorzien voor hen in een gepast aanbod en volgen dit proces op.

De school heeft ook aandacht voor de sterkere leerlingen. De jongste leerlingen kunnen terecht bij de zorgleerkracht voor uitdagende opdrachten. Er zijn voor deze leerlingen ook extra materialen met zelfcorrectie die ze in de klas kunnen gebruiken.

De school werkt samen met het CLB en met externe hulpverleners. Alle betrokkenen hebben geregeld overleg om zorgvragen te bespreken, remediëringsvoorstellen uit te werken en de effectiviteit van de geboden zorg te bespreken.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het leergebied wiskunde was de laatste jaren geen schoolprioriteit. Professionaliseringsinitiatieven waren er weinig voor dit leergebied. Een aantal onderwijzers nam initiatieven om het aanbod van het onderwijsleerpakket dat al vele jaren in voege is in de school, aan te passen. Doch deze blijven beperkt tot het leerjaar waardoor kansen gemist worden om goede praktijkvoorbeelden te delen met de collega's. Er is op dit vlak nog beleidsruimte om de didactische aanpak van wiskunde klasoverstijgend aan te sturen en/of te optimaliseren. De school en/of de scholengemeenschap kan nadenken om de deskundigheid voor wiskunde te verhogen. Dit kan door specifieke professionalisering door een personeelslid of een werkgroep ad hoc.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers trachten met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor wetenschappen en techniek te bereiken. Inhouden uit beide domeinen komen aan bod. Vooral de acties op klas- en schoolniveau voor natuur-, gezondheids- en milieueducatie zijn doelgericht.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het schoolteam van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor mens en maatschappij. De onderwijzers leveren inspanningen om de leerlingen inzichten en attitudes bij te brengen om zich als persoon te ontwikkelen en om hen sociaalvaardig te maken. Ze leren hen om zich te oriënteren in de maatschappij.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	Het schoolteam blijft voorlopig nog de term wereldoriëntatie gebruiken voor de
Onderwijsaanbod	leergebieden wetenschappen en techniek, mens en maatschappij. De
<i>Referentiekader</i>	teamleden zijn via nascholingen op de hoogte van de visie en de
<i>Planning</i>	uitgangspunten van de leerplannen. Tijdens personeelsvergaderingen en
<i>Evenwichtig en volledig</i>	studiedagen maakten zij een school- en klaseigen planning op basis van de
<i>Samenhang</i>	leerplannen. Zij maakten afspraken naar inhouden bij gemeenschappelijke
<i>Brede harmonische vorming</i>	thema's, leeruitstappen en doorgaande lijnen in ruimte- en tijdskaders.
<i>Actief leren</i>	De onderwijzers hebben jaarplannen met thema's, lesactiviteiten en
	leerplandoelen. In een aantal klassen zijn de thema's minder herkenbaar in het
	jaarplan en is het eerder een opsomming van losse onderwerpen die aan bod
	komen. In de lesvoorbereidingen verwijzen de onderwijzers naar de kerndoelen
	van de leerplannen wetenschappen en techniek, mens en maatschappij en een
	aantal noteert daarbij de eindtermen, aanvullende leerplandoelen uit andere
	leergebieden en concrete lesdoelen. De onderwijzers gebruiken een
	onderwijsleerpakket als basis voor hun cursorisch aanbod. Daarnaast gebruiken
	ze bijkomend bronnenmateriaal om hun thema's uit te werken. Hierover is er
	vooral overleg tussen parallelklassen. Hierdoor gebruiken de klasgroepen van
	hetzelfde leerjaar identieke leerlingbundels, toetswijzers en toetsen. De
	onderwijzers gaan flexibel om met de jaarplanning, maar bewaken dat alle
	vooropgestelde doelen aan bod komen.
	Het team zet in op werkelijkheidsgericht onderwijs. Er is een aanzet om een
	omgevingsboek te maken. De meeste onderwijzers komen uit de streek en
	kennen de omgeving. De klassen gaan regelmatig op uitstap in de directe of
	wijdere omgeving. De school reduceert duurdere uitstappen in functie van de
	kostenbeheersing en stimuleert het gebruik van de fiets bij leeruitstappen in de
	buurt. De derde graad gaat op meerdaagse uitstap, de leerlingen gaan
	moestuiniëren in de omgeving en de concrete materialen en digitale
	mogelijkheden in de klassen verlevendigen het aanbod. Niet overal zijn sporen
	terug te vinden in het klasbeeld van het actuele thema of vroegere belevingen.
	De onderwijsstijl van de onderwijzers varieert van coachend tot sturend. De
	mate waarin coöperatief leren doelgericht en doeltreffend is, hangt af van de
	leerlingengroep en het klasmanagement van de onderwijzer.

Leerlingeninitiatief heeft nog groeikansen in een aantal klassen. De onderwijzers bepalen vooral de uitwerking van het doelenaanbod, maar de leerlingen mogen materialen meebrengen.

De onderwijzers besteden bij het begin van de les meestal aandacht aan het oproepen van de voorkennis of aan wat voordien geleerd werd.

De aanwending van ruimte- en tijdskaders groeit in het team. Doorheen het jaar krijgen zij een concretere invulling. Het team maakte nog geen afspraken naar een doorgaande lijn om aandacht te geven aan actualiteit. In de meeste klassen komt het enkel aan bod bij belangrijke gebeurtenissen.

Op schoolniveau zijn talrijke projecten naar mondiale vorming. Daarbij verrijken de leerlingen hun kennis over andere landen en culturen en leren zich inzetten voor minderbedeelden. De school organiseert hiervoor klasdoorbrekend workshops en solidariteitsacties. Uitstappen, toelichtingen door deskundigen, media en materialen verhogen het inlevingsvermogen van de leerlingen.

De school werkt aan een jaarproject rond meervoudige intelligentie. Om de zelfkennis en het zelfbewustzijn van de leerlingen te vergroten, maken klassen trotsdozen of een trotswand. Leerlingen ontdekken gaandeweg hun talenten die ze verder kunnen ontwikkelen en inzetten.

De school werkt sterk aan natuurbeleving en milieueducatie. Zij hebben een MOS- actieplan (Milieu op school) en verdienen daarmee op basis van acties planeten op de schoolbanner.

Voor verkeerseducatie volgen de onderwijzers een specifiek onderwijsleerpakket en is er een leerlijn uitgewerkt op schoolniveau. Tijdens de uitstappen integreren zij verkeersopvoeding en hebben daarbij aandacht voor de verkeersregels van de voetgangers en de fietsers. Bij uitstappen maken de leerlingen vanaf het derde leerjaar regelmatig gebruik van de fiets. Vorig jaar behaalde de school een gouden medaille van de Vlaamse Stichting Verkeer voor haar inzet voor verkeers- en mobiliteitseducatie.

Voor het domein techniek gebruiken de meeste onderwijzers een specifiek leerpakket. In een aantal klassen groeit de aandacht om techniek te integreren in de thema's. In de derde graad organiseren de onderwijzers enkele keren klasdoorbrekende technieklessen waarbij leerlingen actief aan de slag gaan. Ook in contractwerk is techniek opgenomen. De frequentie en diepgang om te vertrekken vanuit een technisch probleem is verschillend in het team. Een aantal onderwijzers beperkt zich nog tot proefjes waarbij ze ingaan op fysische verschijnselen. Er zijn geen afspraken op schoolniveau naar inhouden binnen de verschillende toepassingsgebieden in functie van een doorgaande lijn.

De mate waarin de themawerking volgens de uitgangspunten van het leerplan, meerbepaald multiperspectief, is uitgewerkt binnen wetenschappen en techniek, mens en maatschappij is nog sterk leraarafhankelijk. In een aantal klassen is er een horizontale samenhang van wetenschappen en techniek, mens en maatschappij met de andere leergebieden en dan vooral met Nederlands en muzische vorming en de leergebiedoverstijgende eindtermen.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	Wetenschappen en techniek, mens en maatschappij komt op vaste momenten in het weekrooster voor en in sommige klassen komt het ook aan bod binnen hoeken- en contractwerk. De onderwijstijd voldoet aan de verwachtingen van het leerplan. Het team wil inzetten op actief leren maar de pedagogisch-didactische aanpak en het klasmanagement zijn in de klassen verschillend, waardoor het effectief tijdsgebruik tijdens de lessen varieert. Een aantal onderwijzers slaagt erin om de leerlingen uit te dagen om te gaan onderzoeken, media in te schakelen, actief aan de slag te gaan met (bronnen) materialen, samen te overleggen en oplossingen te zoeken, coöperatieve leerstrategieën en rolverdelingen binnen groepswork consequent toe te passen. In andere klassen zijn er groeikansen naar beter klasmanagement door meer aandacht te geven aan betekenisvolle taken, korte instructies, actief leren, organisatie van groepen, sociale omgang, gevarieerde werkvormen. Er is een sterke samenwerking met ouders en sympathisanten die de schoolwerking mee ondersteunen. Zij komen ervaringen delen en helpen in de klas en bij schooluitstappen.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Het team geeft aan dat ze over voldoende leermiddelen beschikt om de leerplandoelen te realiseren. Materialen voor wetenschappen en techniek, mens en maatschappij zijn gecentraliseerd en geïnventariseerd op school. De onderwijzers verlevendigen het thema met eigen materialen en ook de leerlingen brengen materialen van thuis mee. De school heeft de laatste jaren geïnvesteerd in ICT-materiaal: degelijk netwerk, digitale borden, laptops en tablets.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie van wetenschappen en techniek, mens en maatschappij baseert zich deels op de toetsen van het onderwijsleerpakket en deels op zelf aangemaakte toetsen. Deze zijn vooral schriftelijke toetsen die naar de kennis peilen. Toetsen van vaardigheden en attitudes vinden eerder beperkt plaats. De leerlingen worden beperkt geëvalueerd inzake gegevens opzoeken en interpreteren. De school organiseert wel vaardigheidstoetsen om na te gaan of de leerlingen zich veilig en vaardig als voetganger of fietser in het verkeer begeven. De mate waarin de toetsen relevant zijn in functie van het nagaan van een effectieve leerplanrealisatie is op schoolniveau nog niet aan bod gekomen.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	Naast de vorderingenlijst in het eerste leerjaar geven de rapporten in de andere leerjaren een resultaat van de afgelegde kennistoetsen. De feedbackwaarde van de gegevens op het rapport is beperkt omdat ze geen weergave zijn van de mate waarin leerlingen de leerplandoelen bereiken.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Een aantal onderwijzers geeft in het leerlingendossier of bij de overgangsgesprekken aandacht aan de vorderingen van wetenschappen en techniek, mens en maatschappij. Ook de talenten en interesses worden opgenomen. Tijdens de lessen krijgen de leerlingen doorgaans vlug feedback en onmiddellijke ondersteuning. Op schoolniveau wordt organisatorisch geen leerbegeleiding voor deze leergebieden opgezet. De onderwijzers ondersteunen taalzwakkere leerlingen door vooraf teksten te laten lezen of medeleerlingen te laten helpen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en men leerlingen begeleidt. Door de toename van de schoolpopulatie is de school bezig met de voorbereiding en uitwerking van nieuwbouwprojecten. Zo staat een renovatie van de sanitaire ruimte in het vooruitzicht.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er voor een aantal aspecten verbetering nodig was. Met de beschikbare middelen zijn deze verbeteringen voltooid of aan de gang.

De preventieadviseur beschikt over een erg beperkte tijd om de taak uit te voeren.

Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, krijgt ze een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja

• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid In haar pedagogisch project verwijst de school naar het belang dat zij hecht aan de sociaal-emotionele begeleiding. Zij wil zorgen voor één grote Bernardusfamilie waarin zowel leerlingen, teamleden en ouders zich goed voelen en elkaar steunen. De school wil structuur bieden als basis voor een aangenaam leef- en leerklimaat. Door veranderde gezinssituaties en leerproblemen ervaren kinderen meer druk en stress. De school wil dagdagelijks aandacht geven aan gedrag en problemen van leerlingen en rekening houden met gebeurtenissen uit het thuismilieu. Het schoolteam wil voortdurend aandacht geven aan de vooropgestelde waarden en normen en op zoek gaan naar activiteiten om dit gestalte te geven. De kleuterafdeling wil door een pas aangekocht onderwijsleerpakket relationele en communicatieve vaardigheden oefenen bij de kleuters.

Ondersteuning Het schoolteam draagt het welbevinden van de leerlingen hoog in het vaandel. De teamleden zijn gedreven en geëngageerd en hebben een warm hart voor de leerlingen. Vanuit de eigen deskundigheid en het eigen aanvoelen zetten zij waardevolle acties op om de sociaal-emotionele begeleiding uit te bouwen. Door een respectvolle houding slagen de teamleden erin om in hun klas een positief en veilig klasklimaat te scheppen, waarbinnen de leerlingen zich goed voelen en ruimte krijgen om emoties te beleven en verwerken. De sociale contacten worden bevorderd door de interactie in de klas en de veelvuldige extra klas- en schoolactiviteiten. De meeste teamleden hanteren heldere en haalbare klasafspraken. Zij zetten de leerlingen aan om elkaar te waarderen.

Een aantal onderwijzers organiseert enkele keren per jaar individuele kindcontacten om het welbevinden van de leerlingen te bespreken. Kinderen leren also reflecteren op hun gedrag en hun competenties. In het zesde leerjaar is dit ook toegespitst op een overwogen studiekeuze.

De teamleden stellen zich open voor kinderen met moeilijkheden. De titularis is een vertrouwensfiguur waarbij de kinderen steeds terecht kunnen. In een persoonlijk contact ondersteunen ze hen en overleggen ze met de ouders. De leerlingen hebben ook de kans om persoonlijke problemen te melden aan de zorgleerkracht via de 'groene doos' of via mail. Zij volgt dit verder op en informeert de collega's over de genomen maatregelen.

Voor pestproblemen op school is er een specifiek project. Dit leidt soms tot een geïndividualiseerde aanpak, in overleg met de ouders. Bij een aantal kinderen helpen gedragskaarten om het gewenste gedrag weer op de rails te krijgen.

In alle klassen gaat aandacht naar zelfcognitie. Kinderen tonen waar ze trots op zijn via individuele trotsdozen en de 'Wall of fame'. Kinderen leren spreken over eigen gevoelens en wat een gedrag teweegbrengt bij anderen. Specifieke leermiddelen en boeken ondersteunen dit proces. Een rouwkoffer helpt om diepe emoties te verwerken in de klas en thuis.

De school geeft heel wat aandacht aan het vergroten van het gemeenschapsgevoel. Regelmatig zijn er klasdoorbrekende activiteiten. Tijdens de maandopeners krijgen leerlingen kansen om verantwoordelijkheid op te nemen. Verjaardagen worden gevierd op schoolniveau. Leerlingen en teamleden zingen samen bij vieringen. De directeur zorgt voor leuke presentaties met de handpop 'Bernard' in de klassen en bij projecten.

Op basis van de eindtermen sociale vaardigheden maakte de school een eigen planning om deze vaardigheden te trainen en op te volgen. In het leefrapport van de lagere afdeling beoordelen de onderwijzers en de leerlingen de vooropgestelde doelen.

Doeltreffendheid De kleuteronderwijzers observeren regelmatig het welbevinden van de kleuters en scoren dit in het kleutervolgsysteem. De bovenbouw nam deel aan een enquête over het welbevinden van de leerlingen. De resultaten hiervan zijn nog niet geanalyseerd. Het schoolteam neemt tevredenheidsenquêtes af van de ouders en de teamleden en gaat met de opmerkingen aan de slag. Vroegere tevredenheidsonderzoeken brachten aan het licht dat er conflicten waren tijdens de middagpauze. Op basis daarvan koos de school voor gedeelde speeltijden en middageten. De leerlingen kunnen nu vrijblijvend deelnemen aan diverse middagactiviteiten. Zowel de leerlingen als het schoolteam zijn tevreden over deze maatregelen.

De school getuigt van een echte opendeurcultuur. De leerlingen kunnen altijd bij de directeur terecht. Hij wil zichtbaar zijn voor de kinderen tijdens de middag en voor de ouders aan de schoolpoort.

De directeur geeft aan dat hij soms ook op de grenzen stoot van de welwillendheid van (groot)ouders.

Ontwikkeling De talrijke acties illustreren de wil van de teamleden om de sociaal-emotionele begeleiding vorm te geven. Het engagement van dit schoolteam biedt voldoende garantie voor de verdere groei van de sociaal-emotionele begeleiding.

4.2 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Het pedagogisch project werd enkele jaren geleden ontwikkeld vanuit het schoolteam. De toenmalige beleidsondersteuner stuurde de werking aan. De school wil onder meer werken aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling, waardeopvoeding, kritische vernieuwingscultuur en een degelijk en samenhangend onderwijsaanbod. Zij wil daarvoor samenwerken met ouders en externen.

Ondersteuning De school organiseert talrijke acties om haar pedagogisch project te concretiseren.
 Om een evenwichtig aanbod te realiseren, baseren ze zich op de richtlijnen van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen naar besteding van de onderwijstijd toe. De school heeft voor de leergebiedoverstijgende eindtermen een planning opgemaakt en de leerlingen leren daarbij zichzelf evalueren.

De klemtoon om het aanbod te verlevendigen, verschilt jaarlijks. Dit wordt besproken met het team. Er zijn acties die doorlopen en de nieuwe acties worden in juni vastgelegd. Naar aanleiding van het huidige jaarproject 'Iedereen knap' zijn er talrijke activiteiten op school- en klasniveau. De leerlingen zijn actief tijdens groepsdoorbrekende workshops. De teamleden proberen naar het einde van het schooljaar de talenten in kaart te brengen. In de zorgspiegel wordt er al een eerste keer naar verwezen. De leerlingen vanaf de derde graad doen een meervoudige intelligentietest. Tijdens observaties proberen de teamleden hier ook een beter zicht op te krijgen.

Muzische vorming is sedert enkele jaren een schoolprioriteit. Het team maakte afspraken om de uitgangspunten en doelen van het leerplan te implementeren. Teamleden volgden intensieve nascholingen en brengen kennis en vaardigheden in de school. De creatieve werken in klassen en gangen getuigen van de muzische kansen die geboden worden. De onderwijzers doen aan rolwisseling, organiseren klasdoorbrekende activiteiten en schakelen externen in. Daarnaast zijn er veel mogelijkheden om leerlingen te laten kennismaken met diverse kunstvormen. In samenwerking met een externe kunstenaar werd vorig schooljaar een kunstproject gestart met workshops en een tentoonstelling binnen de school.

De school wil de taalvaardigheid verhogen via leesonderwijs. Het boekenaanbod werd verrijkt en het project 'Kwartiermakers' verhoogt structureel de leestijd wat zorgt voor beter lezen en meer leesplezier. De leerlingen gaan aan elkaar voorlezen en tutorlezen aan bod in de lagere afdeling.

Van in de derde kleuterklas is er taalinitiatie Frans. Op een speelse wijze maken kinderen in de klas kennis met de Franse taal. De directeur geeft vrijblijvend Engelse les tijdens de middag in de lagere afdeling.

Bewegingsopvoeding is een zaak van het hele schoolteam. Naast de lessen bewegingsopvoeding geven klastitularissen bewegingskansen bijvoorbeeld tijdens de muzische vorming of bij bewegingstussendoortjes. Klassen nemen deel aan SVS-activiteiten (Stichting Vlaamse Schoolsport) tijdens de schooluren. Alle klassen hebben speelplaatskoffers die zij zelf samenstellen. Vanaf de derde kleuterklas gaan de leerlingen zwemmen en wordt er in niveaus gewerkt. Om in de lagere afdeling voldoende lestijden bewegingsopvoeding te organiseren, richt de school sportnamiddagen in per leerjaar of per graad. Deze gaan door in het gemeentelijke sportcentrum onder leiding van de leerkrachten bewegingsopvoeding en andere participanten. Daarnaast zijn er nog sportdagen voor de kleuterschool en is er een sportweek voor het vierde leerjaar. De school neemt ook deel aan sportmanifestaties van de gemeente en andere scholen. Leerlingen nemen vrijblijvend deel aan het sportaanbod van SVS op woensdagnamiddag.

In de kleuterafdeling werken sedert enkele jaren leerkrachten lichamelijke opvoeding met 'Bodymap'. Zij willen via een specifieke methodiek een stimulerende speel- en leeromgeving creëren waarin kinderen optimaal kunnen ontwikkelen. Tijdens de lessen bewegingsopvoeding en tijdens de motorische oefeningen in kleine groepen oefenen de kleuters motorische competenties die de cognitieve ontwikkeling bevorderen. Hierover is er regelmatig overleg op de personeelsvergadering en andere teamleden volgen ook de vorming.

Via de leerlingenraad krijgen leerlingen inspraak in het schoolleven. Alle leerlingen kunnen ideeën aangeven via de 'ideeënbus' en deze worden dan besproken op de trimestriële leerlingenraad. Zij leveren ideeën aan voor de jaarlijkse projecten, middagactiviteiten of duiden op problemen die zich voordoen. De leerlingen van de leerlingenraad uiten hun algemene tevredenheid over de schoolwerking en de mogelijkheid die zij krijgen tot inspraak.

De school wil laagdrempelig zijn voor alle participanten. Er zijn veel contacten en samenwerkingen. Ouders komen regelmatig ondersteunen in de klassen en de school.

- Doeltreffendheid** De school evalueert het reguliere aanbod en de initiatieven die eigen zijn aan de school. Zo nodig neemt ze maatregelen en zijn er bijstellingen.
- Om een breed en levendig aanbod te kunnen realiseren, organiseert de school regelmatig allerlei financiële acties. Zij doet regelmatig projectaanvragen om aan geld te geraken zowel nationaal als regionaal. Ook leerlingen nemen hun verantwoordelijkheid en zetten activiteiten op om materiaal te kunnen aankopen. Ook is er sponsoring van ouders, middenstanders en de kennissenkring.
- Een aantal onderwijzers geeft aan dat er kansen zijn tot meer klasoverstijgend werken, waardoor onderwijzers meer kunnen ingaan op het niveau en de belangstelling van de leerlingen. Er zijn ook nog kansen tot breder evalueren. De talenten van teamleden kunnen nog meer ingezet worden bij onder meer rolwisseling bij muzische vorming.
- Tijdens de jaarlijkse eindvergadering evalueert het team haar werking. Een aantal van de nieuwe initiatieven borgt de school in haar reguliere werking, anderen worden op de rails gezet.
- De school besteedt heel wat tijd en aandacht aan projecten en klasdoorbrekende activiteiten. Hiertegenover staat dat er minder aandacht is voor een klasoverstijgende optimalisering van de basisaanpak voor wiskunde. De outputgegevens wijzen op de noodzaak van gerichte aandacht hiervoor. De school dient te reflecteren over de keuzes die ze maakt in de leerplanrealisatie.
- Ontwikkeling** Het team wil het huidige brede onderwijsaanbod bestendigen en verder aanpassen aan de behoeften van de leerlingen. Ze wil de haalbaarheid van nieuwe acties voor de teamleden voor ogen houden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur is ongeveer vijf jaar in functie in de school. Hij opteert voor een gedeeld leiderschap en delegeert verantwoordelijkheden. Daarbij stelt hij zich coachend op. Hij slaagt erin om een open communicatie op gang te brengen met de teamleden, de leerlingen en de ouders. Op basis van overleg gebeuren structurele aanpassingen zoals de vernieuwde aanpak van personeelsvergaderingen en website, de klasdoorbrekende activiteiten in de kleuterafdeling, de sportnamiddagen in de lagere afdeling. Deze organisatie laat toe dat teamleden vrijgesteld worden om op schoolniveau te reflecteren en acties uit te werken. Acties zijn daardoor veel meer gedragen door het team en spelen in op de talenten van de teamleden. De directeur doet formele klasbezoeken en regelmatig doorloopbezoeken. Dikwijls zet hij een focus voorop en bespreekt de vaststellingen op individueel en teamniveau. De teamleden waarderen het leiderschap in de school. De directeur geeft de richting aan maar teamleden hebben inspraak en mogen initiatieven nemen. Zij ervaren stimulans en positieve bevestiging.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project vormt de basis van de schoolwerking en komt regelmatig ter sprake op personeelsvergaderingen. Voor de zorgvisie heeft de school zich gebaseerd op de visie van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en dit geconcretiseerd voor de eigen school. Elk jaar wordt de zorgwerking met het team geëvalueerd en getoetst aan de visie. Het team heeft gereflecteerd over de visie van de 'Sint-Bernardusfamilie'. Dit resulteerde in een visietekst met afspraken.
- Besluitvorming** De besluitvorming gebeurt voornamelijk op de personeelsvergaderingen. Vooraf krijgen de teamleden voldoende informatie of zijn er verkennende gesprekken zodat ze tot een vlotte besluitvorming komen. Soms komt het tot een stemming. In sommige gevallen worden besluiten in een beperkte groep voorbereid. Collega's die hiervoor gemandateerd zijn, worden tijdelijk vrijgemaakt voor specifieke opdrachten. Moeilijke dossiers worden vooraf afgetoetst.

- Kwaliteitszorg** Enkele jaren geleden maakte het team op basis van een zelfevaluatie een langetermijnplanning om schoolprioriteiten vast te leggen. De kleuterafdeling volgde een traject met de pedagogische begeleiding om leerplandoelen te implementeren. De school voert regelmatig tevredenheidsonderzoeken bij ouders, teamleden en leerlingen met opvolging.
- De school neemt deel aan genormeerde testen, maar de resultaten leiden niet tot analyse en bijsturingen op klas- en schoolniveau. De directeur legt bewust voor een aantal domeinen de lat hoog in de school. Hij volgt de teamleden op en wakkert hun reflecterend vermogen aan in functie van kwaliteitsvol onderwijs geven. Ook de zorgleerkrachten trachten een goed klankbord te zijn voor de collega's. De vele informele contacten in het team en de collegiale consultaties op de personeelsvergadering verhogen een gedragen pedagogisch beleid. In de school is veel samenwerking binnen en tussen de niveaus. In de school heerst een positief leef- en werkklimaat met aandacht voor het welbevinden van iedereen. Er is een sterke ouderbetrokkenheid en de lage drempel zorgt voor een open dialoog met de ouders.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie ontwikkeld over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het organiseert de acties vanuit vrij algemene doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de schoolvisie en op de algemeen geformuleerde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De teamleden zorgen voor een klasklimaat en klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. De kleuteronderwijzers besteden de nodige aandacht aan vertellen en voorlezen, en laten de kleuters in kleine groepjes samenwerken. Zij verrijken de hoeken thematisch en schakelen gepaste visuele ondersteuning in met prentenboeken, afbeeldingen en voorwerpen. De onderwijzers zetten in op een ruime taalvaardigheid, met een evenwicht tussen de domeinen van Nederlands. De leerlingen krijgen tal van luister- en spreekkansen. Door gebruik te maken van gevarieerde werk- en groeperingsvormen kunnen de leerlingen interactief samenwerken. De teamleden bieden leerlingen met talige noden zeker voldoende kansen om deel te nemen aan het onderwijsleerproces. Binnen de verschillende leergebieden bieden zij gedifferentieerde taken aan die zowel sterke als zwakke leerlingen voldoende talige impulsen geven. Sommige teksten kunnen taalzwakke leerlingen vooraf lezen in de klas of thuis. De meeste onderwijzers houden bij hun evaluatie rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Bij toetsen lezen onderwijzers voor of krijgen de leerlingen de kans om de toets alleen met de onderwijzer of de zorgleerkracht af te leggen. De teamleden communiceren met de ouders met onder meer themabrieven, de schoolwebsite en nieuwsbrieven. Zij gebruiken hierbij in beperkte mate afbeeldingen of pictogrammen. Zij maakten de afspraak om de communicatie beknopt te houden, of ook mondeling door te geven. De onderwijzers zorgen voor eenvoudige en begrijpbare commentaren op de rapporten. De school neemt initiatieven naar meertalig talenonderwijs. Naast het formele Frans in de derde graad is er taalinitiatie Frans vanaf de derde kleuterklas. Tijdens de middagactiviteiten brengt de directeur op een speelse wijze leerlingen vrijblijvend in contact met de Engelse taal. Momenteel verzamelt de directeur gegevens om met de teamleden te bespreken en alzo een visie op talenbeleid uit te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers zorgen voor een geïntegreerd en evenwichtig onderwijsaanbod.
- De organisatie in de kleuterafdeling en de didactische materialen dragen bij tot het creëren van een uitdagende leeromgeving.
- De onderwijzers zorgen voor een geïntegreerd aanbod van wiskunde en voor een volledig en evenwichtig aanbod van wetenschappen en techniek, mens en maatschappij.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De sociaal-emotionele begeleiding en het onderwijsaanbod zijn doelgericht en doeltreffend.
- De school organiseert talrijke projecten op school- en klasniveau.
- In de school is een open communicatie tussen leerlingen, teamleden, directeur en ouders. Dit draagt bij tot een hoog welbevinden.
- De school is laagdrempelig en er is een sterke ouderbetrokkenheid en samenwerking met ouders en externe partners.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het intern beleid geeft richting aan de schoolwerking en zorgt voor gedeeld leiderschap.
- De school voert tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen, teamleden en ouders en geeft gevolg aan de opmerkingen.
- Het schoolteam is gedreven en staat open voor vernieuwingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de activiteiten doelgerichter maken door concrete lesdoelen te plannen.
- De kleuteronderwijzers kunnen hun observatie en evaluatie beter afstemmen op de vooropgestelde leerplandoelen.
- De basiszorg en verhoogde zorg van wiskunde kunnen aan efficiëntie winnen door de doelgerichtheid van de aanpak en de acties te verhogen in de lagere afdeling.
- De lagere afdeling kan reflecteren over het evenwicht in het toetsenaanbod voor wiskunde en over de gelijkgerichtheid in de aanpassing van de toetsen.
- De evaluatie en rapportering kan nog beter afgestemd worden op het doelenaanbod van wetenschappen en techniek, mens en maatschappij in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan structurele maatregelen nemen voor de didactische aanpak in klasgroepen waar het gemiddelde wiskundeniveau erg zwak is.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan de leerlingenresultaten van genormeerde toetsen in kaart brengen op klas- en schoolniveau om een outputbeleid op te zetten.
- Het intern leiderschap kan het aantal prioriteiten bewaken om voldoende ruimte te creëren voor de leerplanimplementatie en het optimaliseren van de didactische aanpak.
- De school kan inzetten op deskundigheidsbevordering en netwerken creëren in de school of de scholengemeenschap voor het wiskundeonderwijs.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde REYNIERS de inspecteur-verslaggever	Wim PIQUEUR de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	